

Ispitivanje javnog mnijenja o dupinima u Republici Hrvatskoj

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 22 | Nivo: Veterinarski fakultet

Veterinarski fakultet Sveučilište u Zagrebu

Ispitivanje javnog mnijenja o dupinima u Republici Hrvatskoj

Izvedeno na Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju Voditelj: Martina Đuras Gomerčić, dr. vet. med.

Zagreb, travanj 2003.

2

Sažetak U radu su obrađeni podaci dobiveni istraživanjem mnijenja stanovnika otoka Raba i grada Zagreba o dupinima. Podaci su prikupljeni metodom anketnog listića od 103 ispitanice osobe. Cilj rada bio je ustanoviti koliko je stanovništvo Republike Hrvatske upoznato s činjenicama vezanim uz dupine u Jadranskom moru, obzirom da se Republika Hrvatska obvezala Bernskom konvencijom da će poticati obrazovanje i širiti opće informacije o potrebi očuvanja divljih vrsta faune, u ovom slučaju dupina. Dupini su stalni prebivaoci Jadranskog mora, potvrdilo je 97 ispitanih osoba (94,17%). Brojnost dupina ispitanici procjenjuju na četiri do 12000 jedinki. Broj dupina u Jadranskom moru je u opadanju, smatra 60 (58,25%) ispitanih osoba. Na Jadransko more dolazilo bi više turista kada bi znali da ovdje žive dupini, smatra 68 ispitanih osoba (66,02%). Svi ispitanici turistički djelatnici s otoka Raba (N=5) izjavili su da bi iskoristili prisustvo dupina u Jadranskom moru za promidžbu vlastite turističke djelatnosti. Dupini su zakonom zaštićeni, odgovorilo je 45 ispitanih osoba (43,69%). Od 20 osoba iz skupine "mladi" troje (15%) je znalo da je dupin zakonom zaštićena vrsta. Interes za dodatnim informacijama o dupinima pokazalo je 87 ispitanih osoba (84,47%). U 2000. godini štetu na ribolovnoj opremi za koju vlasnici opreme smatraju da je učinjena od dupina imalo je pet ribara (29,41%) od ukupno 17 ispitanih. Svega jedan ispitanici ribar (5,88% "ribara") zna da je Republika Hrvatska dužna isplatiti naknadu za štetu koju počinji zakonom zaštićena životinja, pet (29,41% "ribara") negira tu činjenicu. Niti jedan od ispitanih ribara (N=17) ne zna kome se treba obratiti za dobivanje naknade u slučaju štete na ribolovnoj opremi učinjenoj od dupina. Naknadu za učinjenu štetu od dupina na ribolovnoj opremi ne bi tražilo 10 (58,82% "ribara") ispitanih ribara niti da znaju kome se treba obratiti, jer počinjenu štetu smatraju malom, birokraciju u

3

Republici Hrvatskoj sporom, a ne vjeruju da bi im naknada bila isplaćena. Od 17 ispitanih ribara 10 (58,82%) ribara zna da je dupin zakonom zaštićena životinja. Dupinima treba osigurati zaštićeno područje u Jadranskom moru, mišljenje je 80 ispitanih osoba (77,67%). Prema mišljenju 91 (88,35%) ispitanice osobe projekt istraživanja i zaštite dupina trebala bi financirati Republika Hrvatska. Ključne riječi: dupini, Jadransko more, javno mnijenje, Republika Hrvatska

Uvod Najstarija literatura s područja Republike Hrvatske spominje morske sisavce kao postojeće prebivaoce Jadranskog mora, pri čemu se kao uobičajena vrsta pojavljuje obični dupin, rjeđe dobri dupin, a rijetko sredozemna medvjedica (BRUSINA, 1889.). Danas ovdje živi samo dobri dupin, dok ostale vrste iz reda kitova tek povremeno borave u Jadranskom moru (GOMERČIĆ i HUBER, 1989.; NOTARBARTOLO DI SCIARA i BEARZI, 1992.; GOMERČIĆ i sur., 1994.; NOTARBARTOLO DI SCIARA i sur., 1994.; BEARZI i NOTARBARTOLO DI SCIARA, 1995.; GOMERCIC i sur., 1998.). Veličina populacije dobrog dupina u hrvatskom dijelu Jadranskog mora procjenjuje se na 218 jedinki, i to 202 adultne i 16 juvenilne. Populacija je razvrstana u 40 jata, a prosječna veličina jata je 5,5 jedinki (GOMERČIĆ i sur., 1998.). Na brojnost dupina u

Jadranskom moru i čovjek je imao utjecaja, ubijao je dupine iz gospodarskih i psiholoških razloga. Dupini su doživljavani kao konkurenti za hranu i štetočine koje uništavaju ribolovnu opremu. Ulov kitova za industrijsku proizvodnju nikad nije bio prisutan u Jadranskom moru (RIEDEL, 1963.; CRNKOVIĆ, 2001.) ali postoje dokazi o izravnom ubijanju za trofej (BRUSINA, 1889.; KOSIĆ, 1892.; HIRTZ, 1921.,1922.,1937.,1940.; PEKSIDER-SRIĆA, 1931.) i ubijanju "štetočina" (CRNKOVIĆ, 2001.). BRUSINA (1889.) i KOSIĆ (1892.) pišu da se meso kitova nije konzumiralo u Hrvatskoj, ali CRNKOVIĆ (2001.) tvrdi suprotno. Masno tkivo nasukanih i ubijenih kitova skupljalo se (BRUSINA, 1889.; HIRTZ, 1921.,1922.) i koristilo za podmazivanje (HIRTZ, 1922.).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com